

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Γραμματεία

Θεσσαλονίκη, 30-Μαΐ-2022

Αριθμ.Πρωτ: 72542

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πληροφορίες:

Τηλ. : 2310 99 5223, 5225

e-mail: info@hist.auth.gr

Κτίριο : Διοίκησης

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**Προκήρυξη θέσεων εισαγωγής φοιτητών/τριών στο
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορική Έρευνα
για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023**

Η Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στη συνεδρίασή της αριθμ. 475/26.05.2022, σύμφωνα με τον Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114Α΄) και τις Υ.Α. 30615/2018 (ΦΕΚ 3650/Β΄/27.08.2018) και 26656/2019 (ΦΕΚ 2109/Β΄/05.06.2019), αποφάσισε την προκήρυξη θέσεων εισαγωγής φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορική Έρευνα για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 ως εξής:

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορική Έρευνα» στις εξής ειδικεύσεις: α) Αρχαίας Ελληνικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας, β) Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Ιστορίας και γ) Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας.

Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε τριάντα (30) μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες, δέκα (10) ανά ειδικευση σπουδών, και κατά κατώτατο όριο σε εννέα (9), τουλάχιστον τρεις (3) ανά ειδικευση σπουδών. Σε περίπτωση που αυτός δεν συγκεντρωθεί, δεν θα λειτουργήσει η εν λόγω ειδικευση.

Κατηγορίες υποψηφίων

Κατηγορίες υποψηφίων που μπορούν να γίνουν δεκτοί/ές για την παρακολούθηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορική Έρευνα είναι:

Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ΑΕΙ και ΤΕΙ της ημεδαπής.

Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή/ρια του/ης οποίου/ας ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από Ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από

το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), σύμφωνα με τον Ν. 3328/2005 (Α' 80).

3. Από τα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ ως υπεράριθμος/η μόνον ένας/μία κατ' έτος, εφόσον (α) πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 34 παρ. 1, εδάφιο 1 του Ν. 4485/2017 και (β) ο τίτλος σπουδών του/ης και το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφείς με το αντικείμενο και τους σκοπούς του Προγράμματος.

Κριτήρια επιλογής

Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων περιλαμβάνουν:

- (α) Βαθμό Πτυχίου/Διπλώματος, όπως προκύπτει από έγγραφο της Γραμματείας (40%).
- (β) Στοιχεία φακέλου: Αναλυτική βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα μεγάλης βαρύτητας σε ECTS και συνάφειας με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ και της επιλεγείσας ειδίκευσης (10%), επιπλέον γλώσσες (5%), δημοσιεύσεις/ερευνητική προϋπηρεσία (5%).
- (γ) Συνέντευξη και επιτυχή προφορική εξέταση ($\geq 6/10$) από τριμελή Επιτροπή, την οποία ορίζει η Συνέλευση του Τμήματος. Ο βαθμός της συνέντευξης-εξέτασης προσμετράται κατά 15% για τις ειδικεύσεις της Αρχαίας Ελληνικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας και της Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Ιστορίας και κατά 40% για την ειδίκευση της Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας.
- (δ) Επιτυχή γραπτή εξέταση ($\geq 6/10$) στη μετάφραση και τον ιστορικό σχολιασμό γραπτών πηγών, συναφών με τις ειδικεύσεις της Αρχαίας Ελληνικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας, καθώς και της Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Ιστορίας από τριμελή Επιτροπή, την οποία ορίζει η Συνέλευση του Τμήματος (25%).

Διαδικασία επιλογής

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, γίνεται από τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ.

Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους/ες τους/ις υποψηφίους/ες και, ύστερα από σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους/ες δεν πληρούν τα ελάχιστα τυπικά κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το Τμήμα. Εν συνεχεία καλεί σε γραπτή εξέταση ή/και σε συνέντευξη και προφορική εξέταση, ανάλογα με την ειδίκευση, τους/ις προκρινόμενους/ες υποψηφίους/ες που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας καταρτίζεται ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων/ουσών. Αν υπάρχουν περισσότεροι/ες υποψήφιοι/ες με τον ίδιο συνολικό αριθμό μορίων, τότε για την τελική τους κατάταξη λαμβάνονται υπόψη ο βαθμός του πτυχίου και η επίδοση στα προπτυχιακά μαθήματα ειδίκευσης.

Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων/ουσών και τυχόν επιλαχόντων/ουσών, αφού επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος, αναρτάται στον Πίνακα Ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Οι αιτήσεις και ο συνοδευτικός φάκελος προσόντων των υποψηφίων κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος **από 01 Σεπτεμβρίου έως και 15.09.2022** σε έντυπη μορφή. Στην αίτηση αναφέρεται η Ειδίκευση του Π.Μ.Σ. την οποία ο υποψήφιος/α επιθυμεί να παρακολουθήσει. Στον φάκελο προσόντων περιλαμβάνονται πλέον του βιογραφικού, αναλυτική βαθμολογία, πιστοποίηση γνώσης επιπέδου C1 μιας ξένης γλώσσας (Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική, Ιταλική, Ισπανική), πιστοποίηση οιοδήποτε βαθμού γνώσης άλλων Ξένων Γλωσσών, τεκμήρια παρακολούθησης επιστημονικών συνεδρίων και ερευνητικής προϋπηρεσίας καθώς και δημοσιεύσεις, αν υπάρχουν.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

I. ΥΛΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Αρχαία Ελληνική Ιστορία: Από την κατάρρευση των Μυκηναϊκών κρατών μέχρι το τέλος της Ελληνιστικής Εποχής.

Ρωμαϊκή Ιστορία: Από τη δημιουργία της Respublica (τέλη 6^{ου} αι. π.Χ.) έως την περίοδο της Τετραρχίας.

II. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

II.1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

M.-F. Baslez, *Πολιτική Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού κόσμου* (μτφ. Μ. Στεφάνου), ΠΑΤΑΚΗΣ, Αθήνα 2013.

H. Bengtson, *Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδος* (μτφ. Α. Γαβρίλη / επιμ. Μ. Β. Σακελλαρίου), ΜΕΛΙΣΣΑ, Αθήνα 1979, 1991².

J. K. Davies, *Η δημοκρατία και η κλασική Ελλάδα* (μτφ. Γ. Τσολάκης / επιμ. Ι. Κ. Ξυδόπουλος), ΒΑΝΙΑΣ, Θεσσαλονίκη 2014.

H. J. Gehrke, *Ιστορία του έλληνιστικοῦ κόσμου* (μτφ. Ά. Χανιώτης / επιμ. Κ. Μπουραζέλης), ΜΙΕΤ, Αθήνα 2000.

J. M. Hall, *Αρχαία ελληνική Ιστορία. Η Αρχαϊκή Περίοδος 1200-479 π.Χ.* (μτφ./επιμ. Ι. Κ. Ξυδόπουλος), ΖΗΤΗ, Θεσσαλονίκη 2013.

F. Lefèvre, *Ιστορία του αρχαίου ελληνικού κόσμου* (μτφ. Α. Κεφάλια & Μ. Καρδαμίτσα), ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΑ, Αθήνα 2016.

- Cl. Orrieux&P. SchmittPantel, *Αρχαία Ελληνική Ιστορία* (μτφ. Α. Σταθάκη / επιμ. Η. Κουλακιώτης), GUTENBERG, Αθήνα 2018.
- G. Shipley, *Ο ελληνικός κόσμος μετά τον Αλέξανδρο, 323-30 π.Χ.* (μτφ. Μ. Ζαχαριάδου / επιμ. Π. Σουλτάνης), ΜΙΕΤ, Αθήνα 2015.
- Fr. W. Walbank, *Ο Ελληνιστικός κόσμος* (μτφ. Τ. Δαρβέρης), ΒΑΝΙΑΣ, Θεσσαλονίκη 1993.

II.3. ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

- G. Alföldy, *Ιστορία της ρωμαϊκής κοινωνίας* (μτφ. Ά. Χανιώτης), ΜΙΕΤ, Αθήνα 2006⁴.
- Κ. Μπουραζέλης, *Οι τρόφιμοι της Λύκαινας*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2017. Μ. Crawford, *Η ρεπουμπλικανική Ρώμη*, ΒΑΝΙΑΣ, Θεσσαλονίκη 2013.
- P. Garnsey-R. Saller, *Η ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Οικονομία, κοινωνία και πολιτισμός* (μτφ. Β. Αναστασιάδης / επιμ. Γ. Σουρής), ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΤΗΣ, Ήρακλειο 2008³.
- M. Rostovtzeff, *Ρωμαϊκή Ιστορία* (μτφ. Β. Κάλφογλου), ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα 1984.

Γραπτή εξέταση: Μετάφραση-απόδοση και ιστορικός σχολιασμός χωρίων από το αναρτημένο στη σελίδα του Τμήματος Corpus γραμματειακών και επιγραφικών πηγών.

Ειδίκευση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Ιστορίας

Ύλη

Βυζαντινή Ιστορία (324-1453)

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- 1) Ι. Καραγιαννόπουλος, *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, τ. Α' (*Ιστορία Πρωΐμου Βυζαντινής Περιόδου [324-565]*), Β' (*Ιστορία Μέσης Βυζαντινής Περιόδου [565-1081]*), και Γ'1 (*Ιστορία Υστέρας Βυζαντινής Περιόδου: Τελευταίες Λάμψεις [1081-1204]*), εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1995, 1993, 1999.
- 2) G. Ostrogorsky, *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, τ. Α'-Β' και Γ', ελλην. μετάφρ. Ι. Παναγόπουλος, επιστ. επιμ. Ε. Χρυσός, εκδ. Βασιλόπουλος/Πατάκη Αθήνα 2008/2012 και 2008/2015.
- 3) Αικ. Χριστοφιλοπούλου, *Βυζαντινή Ιστορία*, τ. Α' (314-610), τ. Β1 (610-867) και Β2 (867-1081), εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1996², 1998² και 1997² και Γ1 (1081-1204), ιδιωτική έκδοση, Αθήνα 2001.
- 4) *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ζ' (*Βυζαντινός Ελληνισμός: Πρωτοβυζαντινοί Χρόνοι*), τ. Η' (*Μεσοβυζαντινοί Χρόνοι [642-1071]*) και Θ' (*Μεσοβυζαντινοί Χρόνοι*

[1071-1204] -Υστεροβυζαντινοί Χρόνοι [1204-1453]), Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1978, 1979, 1980.

5) Ο Βυζαντινός Κόσμος, τ. Α: Η Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (330-641), επιστ. επιμ. Cecile Morriesson και τ. Β': Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία (641-1204), επιστ. επιμ. J.-Cl. Cheynet, ελλην. μετάφρ. Αναστασία Καραστάθη, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2007 και 2011.

6) Ρίκα Μπενβενίστε, *Από τους Βαρβάρους στους Μοντέρνους. Κοινωνική Ιστορία και Ιστοριογραφικά Προβλήματα της Μεσαιωνικής Δύσης*, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2014².

7) R. H. C. Davis, *Ιστορία της Μεσαιωνικής Ευρώπης. Από τον Μέγα Κωνσταντίνο στον Άγιο Λουδοβίκο*, ελλην. μετάφρ. Γ. Χρηστίδης, εκδ. Κριτική, Αθήνα 2011.

8) Α. Δεληκάρη, *Βυζαντινοσλαβικά μελετήματα*, εκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2017.

9) Γ. Μαλιγκούδη-Κατσόβσκα, *Η μεσαιωνική Ρωσία*, εκδ. Γ. Δαρδανός κ ΣΙΑ, Αθήνα 2013.

Γραπτή εξέταση: Μετάφραση-απόδοση και ιστορικός σχολιασμός χωρίων από το αναρτημένο στη σελίδα του Τμήματος *Ανθολόγιο Κειμένων ιστοριογραφικών και χρονογραφικών έργων*.

Βιβλιογραφία: Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι*, τ. Α'-Δ', Αθήνα 1997-2015.

Συνημμένα: Ανθολόγια κειμένων για τις εισαγωγικές εξετάσεις στις παραπάνω ειδικεύσεις

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ύλη (για την προφορική εξέταση-επιλέγονται 2 από τις 4 θεματικές ενότητες)

Α. Ελληνική Ιστορία, Νεότερη και Σύγχρονη, από την Άλωση έως την Μεταπολίτευση.

Β. Ευρωπαϊκή Ιστορία, Νεότερη και Σύγχρονη, από την Αναγέννηση έως τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου.

Γ. Βαλκανική Ιστορία, Νεότερη και Σύγχρονη, από την οθωμανική κατάκτηση έως τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου.

Δ. Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, από την ίδρυση μέχρι το τέλος της.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

1. Wiesner-Hanks, Merry E.: *Πρώιμη Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία*, εκδ. Ξεφάρας, Αθήνα 2008

2. Judt, T. *Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2012

3. Iggers, G., E. Wang, S. Mukherjee. Παγκόσμια ιστορία της σύγχρονης ιστοριογραφίας, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 2015
4. J. Roberts, Παγκόσμια ιστορία (μτφρ. Ντ. Τριανταφυλλοπούλου), Β' τόμος, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα 2002
5. J. Joll, Η Ευρώπη 1870-1970, μτφρ. Ε. Βόγλη, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2006
6. Κ. Κωστής, Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας, Η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους 18ος-21ος αιώνας, εκδ. Πατάκης, 2018
7. Δ. Παπασταματιού & Φ. Κοτζαγεώργης, Ιστορία του νέου ελληνισμού κατά τη διάρκεια της οθωμανικής πολιτικής κυριαρχίας, (ηλεκτρ. βιβλ.) Αθήνα Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών 2015
<http://hdl.handle.net/11419/4721>
8. Λ.Σ. Σταυριανός, Τα Βαλκάνια μετά το 1453. μτφρ. Ε. Δελιβάνη, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2007
9. Donald Quataert & Halil Inalcik (επιμ.), Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας 1600-1914, μτφρ. Μ. Δημητριάδου, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2011
10. E. Traverso, Διά πυρός και σιδήρου, Περί του ευρωπαϊκού εμφυλίου πολέμου 1914-1945, μτφρ. Νίκος Κούρκουλος, Εκδόσεις του 21ου, Αθήνα 2013
11. Θ. Βερέμης & Ι. Κολιόπουλος, Ελλάς, η σύγχρονη συνέχεια. Από το 1821 μέχρι σήμερα, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2006
12. Ε. Βόγλη, Τι πρέπει να γνωρίζει ο ιστορικός για την επιστήμη και το επάγγελμά του, (ηλεκτρ. βιβλ.) Αθήνα Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών 2015
http://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3821/2/15176_Vogli_Elpidia.pdf
13. D. Richards, Ιστορία της σύγχρονης Ευρώπης 1789-200: Από τη γαλλική επανάσταση ως το τέλος του 20ού αιώνα, μτφρ. Φ.Κ. Βώρου, εκδ. Παπαδήμας, Αθήνα 2001

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ & ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

Οι εξετάσεις και οι συνεντεύξεις θα πραγματοποιηθούν **από 12 έως και 20 Οκτωβρίου 2022** (Αναλυτικό πρόγραμμα θα ανακοινωθεί εγκαίρως)

